

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
7 april 2020

Eindtermijn
7 april 2020

Onderwerp

Ondersteuning aanvraag gemeente Westland Crisis en herstelwet zuivering
gewasbeschermingsmiddelen AWZI NW

Advies

1. Vast te stellen brief aan gemeente Westland waarin de provincie de aanvraag van de gemeente ondersteunt om de collectieve zuivering gewasbeschermingsmiddelen AWZI Nieuwe Waterweg aan te merken als innovatief experiment onder de Crisis- en herstelwet, waardoor tot 1 oktober 2022 wordt afgeweken van de in het Activiteitenbesluit milieubeheer opgenomen zuiveringsplicht.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de ondersteuning van de aanvraag Crisis- en herstelwet.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. GS-brief provincie aan gemeente Westland
2. Brief gemeente Westland - Aanvraag Crisis- en herstelwet gemeente Westland

1 Toelichting voor het College

Achtergrond

In de Europese Kaderrichtlijn Water is vastgelegd dat uiterlijk in 2027 oppervlaktewater en grondwater in een goede toestand moeten verkeren. In het coalitieakkoord 2019-2023 is vastgelegd dat de provincie de doelen van de KRW wil realiseren. De emissie-eisen voor de Zuid-Hollandse glastuinbouw zijn landelijk vastgelegd in het Activiteitenbesluit Milieubeheer. Sinds 2018 is in het Activiteitenbesluit een wettelijke zuiveringsplicht opgenomen voor de emissies van gewasbeschermingsmiddelen. Als uitzondering is een regeling voor collectieve zuivering opgenomen. Aan deze projecten kan uitstel worden verleend via een maatwerkbesluit door het bevoegd gezag tot uiterlijk 1-1-2021.

Het grootste in ontwikkeling zijnde collectief heeft betrekking op een extra zuiveringsstap bij de AWZI Nieuwe Waterweg van het hoogheemraadschap van Delfland. Streven is om voor ruim 1000 ha glasgebied de emissies van gewasbeschermingsmiddelen te zuiveren. De afgelopen jaren heeft een ambtelijke werkgroep bestaande uit het hoogheemraadschap van Delfland, gemeente Westland, gemeente Rotterdam, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Glastuinbouw Nederland en de provincie Zuid-Holland een businesscase uitgewerkt die aan alle gestelde juridische eisen voldoet en economisch haalbaar is. Tussenresultaten zijn regelmatig besproken in een bestuurlijk overleg bestaande uit genoemde partijen.

Naast het op een economische wijze voldoen aan de huidige wettelijke verplichtingen biedt de businesscase ook mogelijkheden om bij te dragen aan een reductie van de emissie van nutriënten en het realiseren van een duurzame gietwatervoorziening voor een deel van het verzorgingsgebied van de AWZI. Door de gekozen techniek, zuivering met ozon, worden tevens andere microverontreinigingen zoals medicijnresten, verwijderd uit het effluent.

Stand van zaken ontwikkeling businesscase

De ontwikkeling en uitwerking van de businesscase heeft meer tijd gekost dan aanvankelijk werd verwacht. Gevolg is dat naar verwachting de zuiveringsinstallatie pas in het najaar van 2022 in werking zal zijn. Hiermee wordt de wettelijke termijn van 1 januari 2021 waarop een collectieve zuivering uiterlijk gereed moet zijn overschreden. Het Activiteitenbesluit kent geen wettelijke mogelijkheid om het door de gemeente Westland verstrekte maatwerk, waardoor tuinders tijdelijk niet hoeven te voldoen aan de wettelijke zuiveringsplicht, te verlengen na 1 januari 2021. M.a.w. de gemeente kent een wettelijke plicht tot handhaving.

In het bestuurlijk overleg van 13 maart 2020 en van 29 maart 2020 is door partijen benadrukt dat gezien de vele voordelen die de collectieve aanpak biedt het wenselijk is om een oplossing voor de periode tot de inwerkingtreding van de installatie bij Delfland te vinden.

Aanvraag gemeente Westland Crisis- en herstelwet

Een oplossing voor het handhavingprobleem is te vinden door het project AWZI Nieuwe Waterweg aan te wijzen als innovatief experiment onder artikel 2.4 van de Crisis- en herstelwet. Hierdoor ontstaat een wettelijke grondslag voor de gemeente Westland om het maatwerk te verlengen tot uiterlijk 1 oktober 2022. Het is van belang dat de door de gemeente bij het ministerie

van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in te dienen aanvraag door alle betrokken partijen wordt ondersteund.

Aan de aanvraag tot verlenging van het maatwerk heeft de gemeente in haar brief van 1 april 2020 een groot aantal randvoorwaarden gekoppeld. Deze hebben betrekking op:

- Aanvullende inspanningen door de deelnemende tuinders op het gebied van waterkwaliteitsmaatregelen in relatie tot de emissie van gewasbeschermingsmiddelen gedurende de periode tot 1 oktober 2022.
- De telerscoöperatie int met ingang van 1 januari 2021 de reguliere heffing als ware de zuiveringsinstallatie al in werking. Van de geïnde contributie wordt, conform de afspraken met betrekking tot de financiering en garantstelling met ingang van 1 januari 2021 al rente en aflossing betaald aan het hoogheemraadschap.
- Bovenwettelijke maatregelen ter reductie van de emissie van nutriënten.
- De ontheffing geldt alleen voor tuinders welke lid zijn van de nog op te richten zuiveringscoöperatie welke de overeenkomst tot zuiveren zal aangaan met het hoogheemraadschap van Delfland.

Effecten voor provinciaal beleid

De uitvoering van de businesscase in combinatie met de overeen te komen aanvullende maatregelen zorgen voor:

- Een verdere verbetering van de waterkwaliteit in het Westland gericht op het realiseren van de KRW-doelen in 2027.
- Door optimalisatie van de werking van de AWZI NW de emissie van nutriënten in het tuinbouwafvalwater eerder wordt gereduceerd dan wettelijk is verplicht.
- Door de gekozen techniek ook andere microverontreinigingen, zoals medicijnresten, in het effluent van de AWZI NW worden verwijderd.
- Met de uitvoering van de businesscase er stappen worden gezet om tot een meer duurzame circulaire gietwatervoorziening te komen.
- De wettelijk verplichte zuivering op een economisch efficiënte en technisch robuuste wijze wordt uitgevoerd, waarmee de economische positie van de betrokken bedrijven en daarmee de economische structuur van de sector wordt versterkt.
- Nadeel is dat tot 1 oktober 2022 de AWZI NW het huidige niet voor gewasbeschermingsmiddelen gezuiverde effluent zal blijven lozen op de Nieuwe Waterweg.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW: n.v.t.

Programma: Versterken natuur in Zuid-Holland

Financiële risico's: n.v.t.

Juridisch kader

De aanvraag door de gemeente Westland heeft betrekking op toepassing van de in afdeling 2 van de Crisis- en herstelwet opgenomen regeling voor "innovatieve experimenten" (artikel 2.4). De aanvraag moet bij de minister van BZK worden ingediend door een bestuursorgaan. Bij AMvB kan de minister van BZK in overeenstemming met de minister van IenW de businesscase aanwijzen als innovatief experiment, waarbij uitsluitend toepassing kan worden gegeven indien het

experiment bijdraagt aan duurzame ontwikkeling, innovatie en versterking van de economische structuur.

Het huidige besluit heeft betrekking op ondersteuning door de provincie van de aanvraag van de gemeente Westland onder de Crisis- en herstelwet. Gedeputeerde Staten gaan met het afgeven van deze steunverklaring geen juridische en/of financiële verplichtingen aan. Tussen partijen is bestuurlijk overleg gaande over de bekostiging en de financiële risico's van de businesscase. De uitkomst van dit overleg maakt geen deel uit van het thans te nemen besluit.

2. Voorafgaande besluitvorming

De ontwikkeling van de businesscase is de afgelopen jaren regelmatig besproken tijdens het bestuurlijk overleg tussen betrokken partijen, te weten de gemeente Westland, het hoogheemraadschap van Delfland, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Glastuinbouw Nederland en de provincie Zuid-Holland

3. Proces

Na indiening van de aanvraag bij het Ministerie van BZK volgt na positieve besluitvorming door de minister opname in een AMvB onder de Crisis- en herstelwet. De AMvB treedt dan naar verwachting per 1 januari 2021 in werking. Mocht per 1 januari 2021 de Omgevingswet al van kracht zijn, dan volgt opname onder de experimentenregeling van deze wet.

4. Participatie

De ontwikkeling van de businesscase is een project van Glastuinbouw Nederland en het hoogheemraadschap van Delfland in samenwerking met de gemeente Westland, gemeente Rotterdam, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincie. Gedurende het proces is door betrokken partijen steeds gecommuniceerd over de voortgang met de betrokken tuinders, die uiteindelijk via een op te richten zuiveringscoöperatie aan het project zullen deelnemen.

5. Communicatiestrategie

Glastuinbouw Nederland heeft via haar website regelmatig over de voortgang van het project gecommuniceerd richting haar leden.